

Η Φωτογραφία της Ντροπής

Ένας γέρος, βρακάς γονατίζει μπροστά στους 20χρονους στρατιώτες της ΕΛΔΥΚ την 16 Αυγούστου 1960. Καλά, αυτός πέθανε νωρίς για να μην δει που θα μας έφερναν οι "Άρειοι απελευθερωτές" 14 χρόνια μετά. Όμως η φωτογραφία είναι ένα σύμβολο μιας εποχής - της εποχής του σαδομαζοχισμού των ιθαγενών της Ερωνήσου, της εποχής δουλοπρέπειας... Προσέξτε τα σύμβολα... Ένας γέρος βρακάς στην παραδοσιακή Κύπρο, (την Κύπρο των χωρικών του 1960), ήταν η πιο σεβαστή φιγούρα. Γέρος και άνδρας - η ανώτατη βαθμίδα μιας πατριαρχικής κοινωνίας. Το να εξευτελίσεις ένα γέρο βρακά ήταν ιεροσυλία. Ακόμα και οι Άγγλοι Αποικιοκράτες το κατάλαβαν αυτό. Μόνο απέναντι σε 2 φιγούρες υποκλινόταν ή σηκωνόταν από τη θέση του στον καφενέ για να κάτσουν, ένας γέρος βρακάς: απέναντι στον ιερέα (τον φορέα της θεολογικής εξουσίας) και το δάσκαλο (το φορέα της εθνικής εξουσίας των Αθηνών). Ο γέρο βρακάς δεν γονάτίζει όμως ούτε μπροστά σ' αυτούς. Γονάτιζε μόνο μπροστά στα σύμβολα της μεταφυσικής εξουσίας του ενός και μοναδικού πατριάρχη θεού - τις εικόνες.

Στη φωτογραφία, σ' αυτό το τεκμήριο της μοντέρνας εποχής, ο γέρος γονατίζει μπροστά σε 20χρονους νέους από τα Βαλκάνια. Αυτοί οι νέοι έρχονταν από μια άλλη κοινωνία, το ίδιο φτωχή, αν όχι πιο φτωχή από την Κυπριακή τότε, μια κοινωνία που επούλωνε τις πληγές που άφησε η ήττα της κοινωνικής Επανάστασης του 1941-59. Ο γέρος πολέμησε και πίστεψε στην ελευθερία ενάντια στη δυτική Αποικιοκρατία και τώρα γονατίζει σαν δουλοπάροικος μπροστά στο νέο αποικιακό στρατό του κράτους των Αθηνών. Τι ήταν άλλωστε το ίδιο το κράτος των Αθηνών όλα αυτά τα χρόνια παρά ένα νεοαποικιακό καθεστώς;

Και όμως ο γέρο-βρακάς δεν τα έβλεπε αυτά... Σε εκείνους τους νεαρούς, (που ίσως και να είχαν σταλεί με δυσμενή μετάθεση στη Μέση Ανατολή) έβλεπε τους Άρειους Απελευθερωτές. Αυτούς που του είχαν μάθει στα σχολεία, τα βιβλία που έστελνε το Ελληνικό υπουργείο Παιδείας. Αυτούς που οι παπάδες και οι αστοί πρόβαλαν για δεκαετίες σαν το σύμβολο της ελευθερίας - ενάντια στην υποψία ότι οι Κυπραίοι θα μπορούσαν να απελευθερωθούν από μόνοι τους. Ο φασισμός της Κυπριακής εθνικοφροσύνης ήταν και είναι πολύ βαθύτατος από τα πολιτικά εγκλήματα των μασκοφόρων των ΕΟΚΑ (Α+Β) και το πραξικόπημα.

Η εθνικοφροσύνη ενστάλαξε μια δουλοπρέπεια σε μια μερίδα της κυπριακής κοινωνίας - τους έκανε να εσωτερικεύσουν ένα αφέντη, πιο πολιτισμένο, ανώτερο... ένα ανώτερο είδος ανθρώπου... τον Άρειο Έλληνα... Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι ένας γνήσιος ιδεολογικός φασίστας, ο Γρίβας, ήταν ηγέτης της Κυπριακής εθνικοφροσύνης... Ο γέρο βρακάς γονατίζει, σαν δούλος, σαν ιθαγενής, μπροστά στους νεαρούς γιατί βλέπει σ' αυτούς το σύμβολο της ανωτερότητας... Και αναπόφευκτα αυτοί οι νεαροί τον βλέπουν σαν ημι-βάρβαρο "αδελφό", ένα αφρικάνο ιθαγενή...

Αυτά το 1960... όταν συναντάς τα ίδια σύνδρομα σήμερα... τι να πεις; Αυτοί που υποχρεώσαν, μέσα από μια πλύση εγκεφάλου, μέσα από μια διαδικασία ιθαγενοποίησης, αυτός το γέρο βρακά να γονατίσει σαν δουλοπάροικος μπροστά στα νεαποικιακά στρατεύματα του NATO, θάπρεπε τουλάχιστον να ντρέπονται... είναι όμως δυνατόν το νόημα της ελευθερίας να διαπεράσει τη θωράκιση της εθνικιστικής δουλοπρέπειας; Ποιες είναι οι ενοχές και οι αναστολές που κουβαλάνε ακόμα στην Κύπρο πρωινά εμβατήρια και φαντασιακά Αιγαία;

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Τραίνο στην πόλη - Τεύχος 11, Δεκαετία 1990-1999, 1994, Λεμεσός](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_11:photo

Last update: **2025/04/20 19:33**